

Fukushima gogoratuz hiru urte geroago

AFP



MARTXOKO lehen asteburuan ehunka pertsona irten ziren kalera Tokion, Japoniako Gobernuak TEPCO enpresari erantzukizunak eskatzeko bidea etengo duela jakitean.

Ofizialki ez da inor hil erradioaktibitatearen eraginez; estresagatik edo istripu nuklearrarekin zerikusirik duten gaixotasunengatik, berriz, 1.656 lagun baino ez.

Hiru urte igaro dira zentrala lehertu zenetik, eta Gobernuak Fukushima prefekturako hainbat eremutan bizitzeko bai-

mena ematen ari da. Jendea pixkanaka itzultzen ari da, jende txiroa eta umila batez ere, aberatsek milaka kilometrora dauden irlalara emigratu baitute.

Bitartean, berriak zipriztinak bailiran ailegatzen zaizkigu. Itsaso Bareak ukitzen dituen herrialdeetan gero eta arazo gehiago atzematen ari dira —oraingoz bakanak badira ere— arrain eta hegaztien osasunean: malformazioak, aldaketak migratze-ohituretan... Fukushiman, tiroideetako tumore kopurua apurka-apurka gorantz doa umeengan. Fukushima inguruko prefekturatan erradiazio handiko guneak azaltzen dira inolako logikarik gabe. Eta abar. ■



“Ezkutuko” oinezkoak detektatzen dituen autoa

AUTOMOBILA gidatzen dugunean gure aurrean baloi bat agertzen bada, jakin badakigu ez oso urruti ume bat izango dela, nahiz eta guk ez ikusi. Baina beti ez da izaten gidaria ohartaraziko duen baloirik, eta edozein unetan aparkatutako kotxeen artetik ikusi ez dugun oinezko bat azaldu daiteke.

Municheko Unibertsitate Politeknikoko ikerlariek arazoari aurre egiteko sistema asmatu dute: autoan antena sorta bat jartzen da, eta oinezkoen arropetan edo telefonoan, seinaleak islatzeko transpondedoreak. Autoak seinalea emititzen du, eta transpondedoreak islatu egiten badu, ordenagailu batek oinezkoa zein distantziatarago dagoen kalkulatu eta erabakiak hartzen ditu: edo ez du deus ere egiten, edo soinu bat igortzen du gidaria ohartarazteko, edo autoa bat-batean gelditzen du. 2020. urtearen inguruan hasi nahi omen dute sistema merkaturatzen. ■



KO-TAG



Bakterioak elektrizitate sortzaile

Kataluniako Arkitektura Aurre-ratuen Institutuko zientzialari talde batek energia sortzen duten panel fotovoltaikoak diseinatu dituzte. Lurreko bakterioak dira, izatez, elektrizitate sortzaileak; landareek sortutako elikagaiak metabolizatzean, bakterioek elektroik askatzen dituzte, eta elektroik horiek zirkuitu batera bidaltzen dira gero.

ttiki.com/61872
(Euskaraz)

Zulo beltzek uste baino energia gehiago emititzen dezakete

Zulo beltzetan masa metatzen denean, uste baino energia gehiago askatzen da kanporantz, Australiako ICAR zentroko ikerlariek adierazi dutenez. Batetik, eremu magnetikoen eraginez igorritako masa gutxiko *jet*-ak (materia txorrotadak), eta bestetik masa asko eraman dezaketen haizeak dira horren erantzuleak.

ttiki.com/61873
(Gaztelaniaz)

Hidrogenoa metatzeko modu berriak

Elektrizitatea sortzen denean, sare elektrikora bidaltzen da edo galdu egiten da, gaur-gaurkoz ez baitakigu metatzen. Ikerlari frantziar baten arabera, hidrogenoa magnesioarekin nahastuz egoera solidoan gorde daiteke nahi adina denbora. 30 zentimetroko diametroa eta 1,5eko zabalera dituen disko batean 600 litro hidrogeno gorde omen daitezke.

ttiki.com/61874
(Frantsesez)

Babeslea: **iametza Interaktiboa**

ideia batetik errealitatera

web garapenak

multimedia

aholkularitza

edukiak

iametza
interaktiboa
www.iametza.com
T.943 37 67 16